

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СОЮЗІВ В З'ЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РІМ XXIX ЧИСЛО 175 ДЖЕРСІ СІТІ, Н. Дж., П'ЯТИЦІ, 29-ГО ЛИПНЯ, 1921. VOL XXXIX No. 175 JERSEY CITY, N. J., FRIDAY, JULY 29, 1921. THREE CENTS

ГЮЗ ЖАДАЄ ВІД БОЛЬШЕВИКІВ ВИПУЩЕННЯ АМЕРИКАНЦІВ

ДОПЕРВА ТОДІ БУДЕ МОЖЛИВО ВИСЛАТИ ЗАДОМОГО ГОЛОДУЮЧИМ МОСКАЛЯМ.

ВАШІНГТОН, 27 липня. — Секретар грегату Гюз вислав до американського консула в Ревелі, в Естонії, письмо, котре сей має передати большевиському представникові в тій місцевості, а в котрій американський уряд домагається від большевиського уряду випущення на волю в найближчій будучности усіх Американив, находящихся в большевиських тюрьмах.

Американський уряд не подав до публичного відома сего письма. Воно не є ф... задрезане до большевиського уряду, хоч воно... давить коротко і ясно догаданно до сего уряду. Американс... ні уряд уже нераз пробував добитися від большевиських випущення на волю увязаних Американив, але досі усі зусилля були безуспішні. Всі порозуміння з большевиськими були неформальні і неурядові, бо американський уряд не визнає большевиський за уряд.

З письма Гюза до американського представника в Ревелі видно, що американський уряд став на такім самим становищі, на якім став позавчора голова Американської Запomoгoвoї Адміністрації, Герберт Гувер, то значить, що Злучені Держави не дадуть ніякої помочи голодуючій Росії так довго, як довго большевики не випустять на волю увязаних Американив.

АМЕРИКАНСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ В СПРАВІ ПУБЛИЧНИХ РОБІТ.

ВАШІНГТОН, 27 липня. — Самуель Гомперс, голова Американської Федерації Праці, зивисся на авенюї президента Гардінга і пропонує йому догаданя сї організації в справі часу ведення праці комо публичних будівель.

Американська Федерация Праці думає, що заким уряд почне яківбув публичні роботи, він повинен розглянути наперед ринок праці (то значить, чи робітники згоду дістануть роботу). На думку Федерації Праці, публичні роботи повинні починати тоді, як робітники не мають роботи у приватних підприємствах. Американська Федерация Праці пропонує, щоб американський уряд починав публичні праці в часі безробіття, а в звичайні часи в місяці сезонного застою.

ЯНАН ГОДИТЬСЯ ВПОВНИ ГА УЧАСТЬ В КОНФЕРЕНЦІЇ.

ВАШІНГТОН, 27 липня. — Японський уряд вислав до американського уряду формальну ноту, в котрій заявляє, що волеме участі в міжнародній конференції, скликаній президентом Гардінгом до Вашингтону в справі розброєння та леббати над питаннями Тихого Океану і Далекого Сходу. Янан заявляє, що він буде брати участь в розбiрiнiи питань Тихого Океану і Далекого Сходу, чому він з першу протривався. З прийняттям пропозиції Янаном відбудеться конференція у Вашингтоні за певне. Члени адміністрації президента Гардінга є дуже задоволені відповістю Янану. Американський уряд годиться з надією Янаном думкою, щоб на конференцію запросяти також другі держави крім тих, уже запрошених, о скільки вони заінтересовані в справах, які мають бути дискутованими.

СПРАВА КУРЕННЯ ЖІНОК.

ВАШІНГТОН, 27 липня. Перед спеціальним комітетом палати поснів відбувалося переслухання над законопроектom, внесеним конгресом Діксонсом з Міссісіпі, котрий забороняє жінкам курити в публичних місцях в Дистрикті Колумбії. Комітата засіяв комітету була почва мотивувати сїя внеском. Він говорив, що жінки куренням понижають, що се шкодить їх здоровлю та моральности, що вони в той спосіб завдають недобрий примір дітям. Він доказував далі, що конгрес повинен хоронити людей перед таким шкідливим наслідком сего пороку, що він повинен хоронити здоров'я і моральність горожан Злучених Держав. Він відчитував ряд листів з усіх сторін краю, в яких ріжні люди заставляли за внесенням ним законопроектom.

Понадсє дебата над законопроектom, підчас котрої конгресменом Діксонсом задавали питання наперед представителю, а відтак ріжні особи. Одна з присутних жєнщин, жєна полковника армії, заявила, що вона єє ніколи в своїм житті не курила, але вона протриває свою, щоб і жєні мушени мали її заборонити се робити. Вона казала, що жінки вже й так забавляють об'єктом тою убрання, волосся, і тм подібних річях. На її думку, жєнщини можуть самі собою прївнати і рішити так справи. На 24 жінки, присутні при переслуханні, лише одна жінка завила за забороню курення.

Мимо сего, комо представителю комітету дозволив присутнім жінкам закрити собі в сїяї народ комітету, ані одна жінка не скористала з нагоди.

АМЕРИКАНСЬКІ СІОНІСТИ ХОЧУТЬ ПОВЕРТАТИ ДО ПАЛЕСТИНИ.

КЕНЗАС СІТІ, 26 липня. — Відбувається тут конвенція сіоністів зі стейтів: Місурі, Кензаас, Небраска, Оклахома і Айова. На деннім порядку нарад є справи промислової реорганізації Палестини і справа повороту Жидів до сего краю. На конвенції бере участь окола 500 осіб, між ними визначні сіоністичні діячі з східних стейтів Америки.

МЕКОІККО ПРОТИ СОВЕТІВ.

МКСІКАСО СІТІ, 26 липня. — Мексиканське правительство не дозволило на заложене агенції советської пропаганди в стейті Юкитан, як се плянувало привільний робітник, що франи участь в конгресі Третього Інтєрнаціоналу в Москві.

Таку заяву зложив секретар для внутрішніх справ, Джозє Льюго.

БЕНЕШ ПРО ЧЕСЬКО-ПОЛЬСЬКУ ПОЛІТИКУ.

ВАРШАВА, 26 липня. — На засіданні парламентарної комісії для заграничних справ, міністер Бенеш зложив звіт про конференцію в Парижі і Лондоні. Дотично відношення чесько-словацького уряду до Польщі, Бенеш заявив:

Тепер лише від Чехів залежить, щоб поєднати політику, окаяну зі сторони польського правительства підтримати найбільшійше. З обох сторін окладється бажанне кермуватися в більшій степені будучности. Непорозуміння в справі східно-галицької, російської і словацької будуть між Чехами і Польками усунені.

ЗІЗД ФРАНЦУСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРАЦІ.

ЛІЛЬ, 26 липня. — Відбувається тут генеральний зїзд французької Федерації Праці. Головною темою нарад є справа Факхового Інтєрнаціоналу. Зїзд має поринити, чи Федерация Праці останется надальше при Американським Інтєрнаціоналом професійної інтєрнаціоналу жєні є фізікою, бо залежить зєвсім від політичного Інтєрнаціоналу.

НОВІ ПОЛЬСЬКІ ГРОШІ.

Нимавивіст... заявляє польське... Фрід... не пестив її офіційно в рух, але пустилий вже фальшивий польський... «Дженіс Гданськ» доносить, що на чорній біржі курсують нові яєво. Таким чином нові польські валюти вже згорі добре окрєдєна.

СТРАХ ТЕАТРАЛЬНИХ МУЗИКАНТІВ.

НЮ ЙОРК, 27 липня. — В чєнорських театрах в Бродвєє застрякувало окола 1.200 музикантів, не годячись на значну зплату їх зплати, проголошено недєвно театральними підприємцями. Театральні менеджєри обіцяли зплату музикантам з 70 долєр на 86 долєр на тижєнь.

Зплатка прийшла для музикантів в дуже невїдлий час, бо вчасє тепер вони мають непорозуміння з Американським Федерацией Праці, з котрої їх юія недєвно лише виступила. Тепер музиканти роблять заходи, щоб Федерация Праці їх назав прийняла до себе і допомогла в справку.

КОМПРОМІТАЦІЯ ПОЛЬЩИ У ВАШІНГТОНІ.

БЕРЛІН, 27 липня. — Політично Парламентарні Відомості» доносять з Варшави: «Польський представник у Вашингтоні, кн. Любомірський, передав Департаменту Стану ноту в справі горішнього Шлєска. Американське правительство одначе сї ноту не приймало. Польське міністерство заграничних справ у Варшаві оголошує, будуть Любомірський ділав на вєдлу руку і що польське закордонне міністерство довідалося про сего нещадну пробу Любомірського передати ноту у Вашингтоні аж по доконанні факті.

ЗАМАСКОВАНІ БАНДИТИ.

Недавню черву з Америки до ріжного сєла Вої Якубової к. Дрогобича Ілько Василко. Прозоривачи, що в него є чимало долєрів, вночі з 10, на 11 червни напали на нього чотири банди в масках (хустки на лиці) з револьверами в руках, побий тяжко Ілька, його братка Я мєтр, зрабували зі скрині 745 долєрив, 300 корон, 6150 марк п. і золотий годинник. Всіх бандітів вже арештовано.

ВСЮДИ ВОНИ.

В Андріївці комо Народа наєло п'яток бандітів, узброєних в крисі і сокири, на дім Мошка Шпільєра, тяжко побий цілу родину, а до старого Шпільєра, його жінку і дві доньки і забрав 831 долєрив, поєстї та інші річи. Шпільєра того самого дня померла. Полїція арештовала всіх бандітів, що є вєйсковими дезєртирами.

ЧИМРАЗ ЛІПШЄ.

В голшій ітєндантері польської армії в Варшаві поручник Верещинський украв близько сто мїліонів марок. Його арештовано, але при поємо своїх спільників, з котрих одєн був перебраний в мундур польського офіцєра, він утік з вєзвнї.

ГОРКИЙ ВІДПОВІДАЄ ГУБЄРНОМУ.

ЛОН, 27 липня. — Відповів Максим Горького на телеграму Герберта Гуєра сєгодня надїшла з Москви до Лондону і сєчас є перетєлєграфовано до Вашингтону.

В своїй відповіді Максим Горький дякує за американську готівість помочи голодуючій Росії; а в справі условій, подиктованих Гуєром заявляє Горький, що деталічна відповідь надїде з Москви, імено від голови центрального російського комітету помочи Росії, Льва Камєєва.

ШІСТЬ МІЛІОНІВ ЛЮДЕЙ ВЛАСТІТЬЯМИ ДОМІВ В АМЕРИЦІ.

Понад шість мїліонів родин в Злуч. Державах є властїтьями своїх домів. На 90 мїліонєв населєне се число є досить малє, однак є воно більше чєм в жєні інших краю. Вартєту у всіх тих домів вносить бїля 30 бїліонів або пєрєсєчно 5 тисєч долєрив кожда хата.

Нема однак чого боятї сє щоб між тїми властїтьєями домів було багато робітників...

ВЕЛИКА ПОЖЕХА В ПІДГАЙЦЯХ.

Дня 21. червни навістєла Підгайці велика пожеха. Пожеха вибухла коло 9-ї год. вечєр і обняла в дуже скорім часі чєм-чєм прокутник жидівських домів, котрих 12 згорїло до гла. Ся катастрофа тим більше болюча, що Підгайці і так одно в найбільше війноу знищеніє міст Сх. Галичини. Москаї в час відвороту спалили цілий рїнок — наслідком чого в мїсті страшна мешканєва нужда. Шаєта, що не було вітру, бо інакше бубло шєє мїсто впадо жєртвоу вогню. В мїсті нема ані одної сивакви, ані бочки на воєду, ані драбини, ані гака, ані огневї сторожі. Так виглядє господарка польських мїсарїв по наших мїстах. Причєною пожежі неосторожність потайного фабрикача терпєнтини.

НАДУЖИТТА В ПОЛЬСЬКИМ ВІСЬКУ.

Польські газєти, подають багато випадків крадіжк, шахрайства і перекуства в польським віську, прим.: Віськовий влаєти закупили за 3 мїліони мїла, кави і цюкорї, але все тє по дорозі з Холму дєсь пропаєло, а потім показався що то такі віськовий урядники в Рівні продали тє все жєдям за 1½ мїліона.

Інк. Лєвєкєвич замкнений за вивїз польської валюти в Влад. Баран і Т. Рибинський за хабарничество. В Любліні заопікувалися два рїтмїстри 617-ма кїньми так, що 300 з них дістало носатину і треба було добити. На стапї Пруди заложено 189 кїньми, бо хтєсь забрає все сїно і оєєс.

В Стрїно відбулася розправа проти начальника полонєних в Стрїно капїтана Пежєнського, хор. Думи, сєрж. Лудького, Скляєдєн і Стаха. Вислїдженю, що вони заложили собі були кантанї і всі сїєли сховади до своїх кїньшє по 3000 мїл. Сфальшували кїт на 36.000 мїл. Капїтан П. сам звільняє полонєних за рїжні подарунки, заборонив полонєним продавати комєбудь своє рїчє-в-купував їх самїм лєдарю: Побитїм їм також їм вїдмєтє рєпєтєк полонєним.

У Львові відбулася розправа проти офіцєра Аєвєрєва Вієра за тє, що в лїті підчас большевиського наступу утік з фронту, полонєним багато надужитї, неправим режїмїєнїї та інших злочинів. Його заєуджено на 4 і пів року тяжкої вєзвнї.

НЕПОРОЗУМІННЄ МІЖ АНГЛІЄЮ І ФРАНЦІЄЮ ЗАОСТРІЄТЬСЯ.

ЛОНДОН, 27 липня. — Французське правительство вважає річно неможливо, щоб маи відбутися конференція Найвїшньої Ради, заки порішено кєствє вислєки дальших військ на Горїшній Шлєск.

Лєра Корзон, англїйський заграїчний секретар має дати до зрозуміння французькому премєрєву Брїандєму, що англїйський уряд не дєє свого позволеня на передєд французьких військ чєрез нємєцьку територію, навіть комо Іє-мєчєна на се згодїлася. Про се доносить французька газєта «Ле Нувєль».

В нємєцько-польській ситуації відгриває важну ролю Росїя. Парижська газєта «Іманїтє» сповїдає, що заходять велика небєзпєка нової офєнзї з боку Росії. Зміст польсько-румунського догвору вимєренїє є виключно проти Росії. Телеграмми з Копєнгагі доносить, що між большевїками і нємєцькими комунїстами підписано в маю сего року догвор, в жїм Росїя зобов'язуєтєся, в случє польсько-нємєцької війни, напасти на Польщу навіть без попередєного виповїдєнєня війни.

ЯПОНІЯ ЖАДАЄ «СВОБОДУ МОРЕВ».

ТОКИО, 27 липня. — Японськї міністерський департамент рїзночлєві жє праєно над деталїчним опрацюванєм усіх тих кєствї, які Японія має пєдєстїти на мїровий вашінгтонський конферєнції.

Одним з найконєчєнїйших японських жєдань бубє кєствї признання засадї «свободи морєв», з сїм конкретним вїєком, щоби були знесенї американськї укрїпленя на стрєвах Тихого океану Тавай і Гуам, які творять підставу вїдкїдної стратегї Японії проти Японії.

В японській прєсї пєдєстїдєтьсє гомєно, що на вашінгтонську конферєнцію, в характері заступника Японії, вїєхав тєпершїй японський премєр Тєра, який є одним з домінуючих японських політїків.

ТУРКИ ПРОСЯТЬ О МІР.

ЛОНДОН, 27 липня. — З Константинополя доносить, що голова турецького націоналістичного правительства Мустафа Кємьл Паша, звернувшись до турецького султана в Константинополі з просьбою, щоб султан постарався у алянтів є закінченє воєнного стану між Турками і Греками.

З турецьких жєрєл доносить, що турецька воєнна сила в Малій Азї є вже зєвсім заломаєна. Турки стратили досє 60 тисєч людеїв в забитих і рєлєнєих. Грєцькї війська наступаютє далїше на кофюючих Турків.

Турки спїєли всі воєніє прїписи, яєні не могли зі собою забрати, поповоду спїєного наступу грєцької армії. Однак побєда над Турками не прийшла Грекам надто легко. З турецької сторони ходять вієстї, що між Кутая і Єскї Шєр, де розгїраєся рїшюча боротьба між Турками і Греками, шїл поля є вкрїтї грєцькими трупами.

ЯПОНСЬКІЙ ПРОТЕСТ ПРОТИ ДЕПОРТОВАННЯ ЯПОНЦІВ.

ТОКИО, 27 липня. — Японське правительство на засіданні сєгодня, порїшло вислати єнергїчний протєст до Вашингтону проти депортация японських робітників в Калїфорнїю. Японський протєст опирьється на чїм, що депортуєтя Японієв є обграєнєним прав японських горожан в Амєрїцї, бо депортуєні робітників, які законно жили на територїї Злучєних Дєржав, є нїчим не нарушївали прав американських. Отже сїя депортуєноє, то лише тому, що вони японської походєженя.

ВЛАДИВОСТОК ЗАГРОЖЕНИЙ ПОВСТАНЦЯМИ.

ТОКИО, 27 липня. — Японська газєта «Асагі Шїмбун» доносить, що російські політїчнї банди прїгодовують наступ на Владивосток. Проворачєне російське правительство прїгодовуєтєся до оборони мїста.

В мїстечку Оєанєска, недалеко Владивостоку, повстанці знищили мїст і розпочали боротьбу з японським військом. Меркудов, голова проєвїзоричного правительства, каже, що випад на Владивосток плянують комунїсти. Американський консул в Владивосток вїєв опєрєтору до вєк американських горожан про грошчєку аним небєзпєку.

ВСІ НОВІ СОВЄТСЬКІ РЕФОРМИ ВІДЛОЖЕНІ.

РІГА, 26 липня. — Щоби всю єнергію скудити на побєрєнє голоду і холєра, які нищать тепєр Росїю, совєтське правительство відложєно на пізнійшє час виконанє всіх державних реформ.

На засіданні англїйської палати поснів полковник Кєнвортє, говорючи про утворєнїє англїйський комітєт вємочи для Росії заявив, що на сїтї є тепєр прїмо не до уяєрєнє ситуації: мїліони Росїян зєжєдєні на голодову сєрть, а в тїм самї часї єві англїйські лордєв переповнені кораблями, які не мають куди вїзвїзати своїх залучєнїє з усімк добром, а американськї фармери для браку збуту, муьуть нищити залєс продукції.

СКЛАДАЙТЕ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

